

Բ. Իբն Մասկավայ¹:

237 Թ. Հայաստանի բնակիչք յարձակեցան Իւսուփ Ի. Մուհամմեդ Ի. Իւսուփի վերայ. պատճառը հետեւեալն էր: Երբ Իւսուփ եկաւ իւր գաւառը, որ Հայաստանի մի մասն կը կազմէր, (նորա մօտ) գնաց իշխաններից մէկը Բագարատ² որդի Աշոտի, որ իշխանաց իշխան անունը կը կրէր. նա խնդրեց նորանից հովանաւորութիւն, բայց Իւսուփ Ի. Մուհամմեդ ձերբակալեց նորան եւ կապանքների մէջ ուղարկեց Սուլթանի գուռը, ուր Բագարատ իւր որդու հետ ընդունեց իսլամ: Բագարատի որդի Աշոտի՝ եղբոր որդին եւ Հայաստանի բոլոր իշխանք միացան ընդդէմ Իւսուփի, դաշն կապեցին միմեանց հետ եւ երդւեցան արեամբ: Իւսուփի մտերիմք յորդորեցին նորան չմնալ երկրում եւ հաղորդեցին նորան բնակչաց նորա դէմ գաւազրութեան մասին. սակայն նա չանսաց եւ մնաց այն ժամանակ նորան շրջապատեցին բոլոր կողմից: Չիւն իջաւ. երբ Իւսուփ քաղաքից դուրս գնաց, մինչ նորա մարդիկ ցրած էին գործով, բնակիչք ծակատեցան եւ սպանեցին Իւսուփին նորա ուղեկիցների հետ միասին. նորան, ով որ կուէին չէր մասնակցում, կ'ասէին՝ «Հանիր զգետները եւ ապրիր մերկ, սոքա ձգեցին իրենց զգետները եւ ապրեցան մերկ եւ բոբիկ. նոցանից շատերը մեռան ցրտից, իսկ ոմանց մատները ընկան, եւ ապրեցան:

¹ Fragmenta historicorum Arabicorum, T. II, Ed. de Goeje, Brill, 1871, p. 546—548. Աբու Ալի Ի. Ահմեդ Ի. Մուհամմեդ Ի. Եաբուր Ի. Մասկավայ, զանապետ եւ մտերիմ սուլթան Ադուղադդաուլայ Ի. Բոյէի, բանասէր, փիլիսոփայ եւ բժիշկ, վախճանեցաւ խորին ծերութեան մէջ 421/1030 Թ. (Wüstenfeld, Gesch. der Araber, 182; Abulfeda, Hist. anteis. Ed. Fleischer, p. 203.)

² Հեղինակը տալիս է անունիս Բագարատ. իսկ Բեքագորի՝ Բէրատ եւ Բագարատ մեւր: